

Vabariigi Valitsuse korralduse „8. novembril 1968. aastal Viinis koostatud teeliikluse konventsiooni muudatuse heakskiitmine“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Eesti Vabariigi Ülemnõukogu 23. märtsi 1992 otsusega liitus Eesti teeliikluse konventsiooniga, mis on koostatud 8. novembril 1968. aastal Viinis (edaspidi *konventsioon*).¹ Käesoleva korraldusega kiidetakse heaks 9. augustil 2023 Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (edaspidi *ÜRO*) peasekretärile esitatud muudatusettepanek. Muudatused jõustusid rahvusvaheliselt 9. veebruaril 2025.

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Korralduse eelnõu ja seletuskirja koostas Kliimaministeeriumi teede- ja raudteeosakonna veondus- ja liiklustalituse peaspetsialistid Mait Klein (tel: 625 6379, e-post: mait.klein@kliimaministeerium.ee). Eelnõu õigusliku ekspertiisi tegi Kliimaministeeriumi õigussosakonna nõunik Mari-Liis Kupri (626 0717, mari-liis.kupri@kliimaministeerium.ee).

Konventsiooni muudatused on eesti keelde tõlkinud OÜ Dussan tõlkebüroo vandetõlk Mariliis Soomäe.

1.3. Märkused

Riigisiseseks menetlemiseks vajavad konventsiooni muudatused Vabariigi Valitsuse heakskiitu vastavalt välissuhtlemisseaduse (edaspidi *VäSS*) § 25 lõikele 2. Konventsiooni artiklis 49 on ette nähtud lihtsustatud muutmismenetlus, mille kohaselt edastab ÜRO peasekretär konventsiooniosalistele riigilt või organisatsioonilt laekunud muudatusettepaneku ja konventsiooniosalistel on võimalik teatada peasekretärile kaheteistkümne kuu jooksul, kas osaline kiidab muudatuse heaks, lükkab selle tagasi või soovib muudatuse arutamiseks konverentsi kokkukutsumist. Muudatusettepanek loetakse heakskiidetuks, kui vähem kui üks kolmandik konventsiooniosalistest on kaheteistkümne kuu jooksul teatanud peasekretärile muudatuse tagasilükkamisest või konverentsi kokkukutsumise soovist muudatuse arutamiseks. Kuna konventsioonis on ette nähtud muudatuste lihtsustatud menetlemine, on VäTS § 25 lõike 2 alusel võimalik lihtsustatud menetlemine ka riigi sees Vabariigi Valitsuse tasemel. Muudatus ei too kaasa sisulisi ega olulisi muudatusi. Kuna muudatuse tõttu ei ole vaja vastu võtta, muuta ega kehtetuks tunnistada seadusi, saab muudatuste heakskiitmine toimuda Vabariigi Valitsuse tasemel².

2. Korralduse eesmärk

Korraldusega kiidetakse heaks 8. novembril 1968. aastal Viinis koostatud teeliikluse konventsiooni 9. augustil 2023 ÜRO peasekretärile esitatud muudatusettepanek.

3. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

¹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/13078061>

² Konventsiooni inglisekeelne tekst ning tõlge eesti keelde on lisatud käesolevale korraldusele.

Korraldusega heaks kiidetava konventsiooni 9. augustil 2023 ÜRO peasekretärile esitatud muudatusettepaneku vastavus Eesti õigusele on toodud allolevas tabelis.

Art. nr	Artikli sisu	Eesti õiguse vastavus artiklile
25 bis	Kohustatakse sõidukijuhti tagama, et tunneli läbimisel oleksid sõidukil sisselülitatud lähi- või kaugtuled, isegi juhul, kui tunnel on valgustatud.	Vastab. Liiklusseaduse (edaspidi <i>LS</i>) § 67 lõige 1 kohustab tagama, et mootorsõidukil põleksid sõidul tunnelis lähi- või kaugtuled, sõltumata tunneli valgustusest.
32	Artiklis täpsustatakse nõudeid kaug-, lähi-, udu-, ääre-, manööverdamistuledele, kurvivalgustuse funktsioonile, vabatahtlikele tagurdustulelaternatele, spetsiaalsetele hoiatuslaternatele ja nende kasutamisele.	Vastab. Udutulede kasutamine on sätestatud LS §-s 42, päevatulede kasutamine LS §-i 40 lõigetes 1 ja 2. Kaug-, lähi-, udu-, ääretulede, kurvivalgustuse funktsiooni täitvatele laternatele, vabatahtlikele tagurdustulelaternatele, manööverdamistuledele on kehtestatud nõuded majandus- ja kommunikatsiooniministri 13. juuni 2011. a määruse nr 42 „Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuded ning nõuded varustusele“ (edaspidi <i>määrus nr 42</i>). Spetsiaalsete hoiatuslaternate kasutamist reguleerib Vabariigi Valitsuse 16. juuni 2011. a määrus nr 77 „Alarm- ja jälitussõidukite loetelu, nende tähistamise ja liiklemise kord“.
Lisa 1 Mootorsõidukite ja haagiste rahvusvahelisse liiklusse lubamise kohustuse erandid		
2, 8	Täiendatakse erandeid, mida ei käsitata mootorsõidukite ja haagiste suurimat lubatud laiust ületavate osadena. Sellisteks osadena lisatakse rehvirõhu jälgimisseadmed ning kaudse nägemise seadmed, mis on kavandatud mõõduka surve all liikuma nii ette- kui ka tahapoole, nii et nad enam ei ületa suurimat lubatud laiust.	Vastab. Sõidukite laiuse mõõtmisele on sätestatud nõuded määrusega nr 42 ning vastavad seadmed selles loetletud.
Lisa 5 Mootorsõidukite ja haagiste tehnonõuded		
I peatükk Pidurdamine		

18	Täpsustatakse mootorrataste piduritele esitatavaid nõudeid.	Vastab. Mootorrataste piduritele esitatavad nõuded on reguleeritud määrusega nr 42.
II peatükk Sõiduki valgustus ja valgussignaalseadmed		
19-45 (peatükk tervikuna)	II peatükis muudetakse kaug-, lähi-, ääre-, udu- piduri-, päeva-, tagurdus-, ohu-, parkimistuledele, vilkuritele ja helkuritele esitatud nõudeid. Sätestatakse nõuded kohanduvatele esituledele, kurvivalgustusele, manööverdamistuledele, välisele ukse avamisel süttivale laternale ja sõiduki nähtavamaks tegemise märgistusele.	Vastab. Nõuded erinevatele tuledele ja nähtavusmärgistusele on reguleeritud määrusega nr 42.
III peatükk Muud nõuded		
47	Täpsustatakse, et tahavaatepeeglite asemel võib mootorsõiduk olla varustatud muude kaudse nähtavuse seadmetega.	Vastab. Nõuded tahavaateseadmetele on reguleeritud määrusega nr 42.
IV peatükk Erandid		
60-61	Täpsustatakse, milliseid riigisiseseid erandeid võivad teha konventsioonilased konventsiooni lisast 5.	Vastab. Erandite näol on tegemist konventsiooniosalistele suunatud võimalustega, mitte kohustustega. Eesti saab vajadusel erandeid kasutusele võtta.
Liide		
	Lisa 5 liide tunnistatakse kehtetuks, kuna aktiivse ja passiivse valgustuse värvid ja valgussignaalseadmed on sätestatud e-reeglis nr 48.	Vastab. Eesti juhindub määruse nr 42 kohaselt e-reeglis nr 48 sätestatust.

4. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu ei ole seotud ELi õiguse rakendamisega. Eelnõu on ELi õigusega kooskõlas.

5. Korralduse mõju

Korraldusel ei ole sotsiaalset, sealhulgas demograafilist mõju, mõju majandusele, loodus- ja elukeskkonnale, regionaalarengule, ega riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse asutuste korraldusele ning avaliku sektori kuludele ja tuludele.

5.1 Mõju riigi julgeolekule ja välissuhetele

Eelnõul on väike mõju suhetele teiste konventsiooniosalistega. Korraldusega kiidetakse siseriiklikult heaks konventsiooni muudatused, mis tagab, et Eesti järgib konventsioonis kokku lepitud põhimõtteid. Eelnõul puudub mõju riigi julgeolekule.

5.2 Mõju liiklusohutusele

Konventsiooniga on kokku lepitud ühistes sõidukitele esitatud nõuetes. Konventsiooni muudatuste heakskiitmine kindlustab, et teeliikluses osalevad vaid konventsioonis toodud nõutele vastavad ohutud sõidukid. Samuti tagab muudatuste heakskiitmine ühesugused nõuded sõidukitele konventsiooniosalistes riikides ja seeläbi lihtsustab nii Eesti registreeritud sõidukitega teise konventsiooniosalisse riiki reisimine kui ka teistes konventsiooniosalises riikides registreeritud sõidukitega Eestisse reisimine.

6. Korralduse rakendamiseks vajalikud kulutused ja eeldatavad tulud

Korralduse rakendamisega ei kaasne kulutusi ega eeldatavaid tulusid.

7. Korralduse jõustumine

Korraldus jõustub üldises korras.

8. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks Siseministeeriumile ja Välisministeeriumile eelnõude infosüsteemi EIS kaudu.